

דף ג.

עין משפט ה.

או"ח סימן תריט פעיף א

א. נוהגים שבליל יוה"כ אומר השליח צבור בישיבה של מעלה ^ח ובישיבה של מטה ^ט וכו' ונוהגים שאומרים כל נדרי ואח"כ מברך

ח. ובדרשות מהרי"ל כתוב שהגדול מכולם יאמר בישיבה של מעלה, כ"כ הב"ח. ובמנהגים כתוב שצריך שיצרף עוד שנים עמו. כה"ח אות ה'.

מי שלא רצה לעמוד לדין תורה והלך בערכאות אין ראוי לעבור לפני התיבה אפי' באקראי אם לא ששב בתשובה. כה"ח אות ז'.

ט. ולהתיר להתפלל עם העבריינים והם כל איש שעבר על גזירת הקהל מתירים להם כדי להתפלל עמהם, כ"כ הב"י בשם המרדכי. אמר ר"ש חסידא בכריתות דף ו' ע"ב כל ת"צ שאין בה ממושעי ישראל אינה תענית שהרי החלבנה ריחה רע ומנאה הכתוב עם סמני הקטורת, וא"כ ההתרה כאן כדי שגם פושעי ישראל שעברו על גזירת הקהל אפשר לצרפם בבחינת החלבנה.

ו. ויש אומרים ג"פ כל נדרי כמו ההתרה, ויש שאומרים פעם אחת וכל מקום ומנהגו. כה"ח אות י"ג. ויש נוהגים להוציא ג' ס"ת ויש נוהגים ס"ת אחד ויש נוהגים ז' ס"ת, ואם לא הוציאו כלל אינו מעכב כי זה רק מנהג. כה"ח אות ט"ז. מ"מ ס"ת פסול לא יוציאו אותו.

ז. ובשער הכוונות דף ק' ע"א כתב המנהג שנהגו להוציא ס"ת או ג' ס"ת בליל יוה"כ ואומרים עליו התרת נדרים הנזכר בספר הזוהר וכו'. ופעם ציוה האר"י לאחד מתלמידיו שיקנה מצוות הוצאת ס"ת בלילה הזו בכל מה שיוכל והודיע לו הכוונה שיכוון בעת הוצאתו. ובספר פרי עץ חיים שער כ"ז פ"ב כתב שציוהו האר"י ז"ל שיקח ס"ת ראשון הנקרא ספר כל נדרי בכל ממון שיפסקו עליו וע"ש הכוונה שצריך לכוון, וכתב שיקח הס"ת ויחבקו בב' זרועותיו וינשקו ויכוין לתקן מה שפגם בעון הקרי ולהעלות אותה טיפה מהקליפה לקדושה בזכות הס"ת, וכן מה שפגם בנדריים ושבועות.

ח. וע"כ בעת שמחבק הס"ת, ומנשקו יאמר נוסח זה, יה"ר מלפניך ה' או"א שתמחול לי על כל מה שחטאתי לפניך בעון שז"ל, ובעון נדרים ושבועות מנעורי ועד היום, ויתוקנו כל השמות שפגמתי בהם, ויעלו כל נצוצי הקדושה שנפלו אל הקלי' אל שרשם העליון "חיל בלע ויקיאנו מבטנו יורישנו אל" בזכות ס"ת הזה ובזכות קדושת היום, וברוב רחמין וברוב חסדיך, יהיו לרצון אמרי פי וכו'... ויהי נועם וכו'... כה"ח אות ט"ו.

ט. ואין זה כולל ב"כל נדרי" הנדרים שחבירו משביעו או ב"ד, דבזה אין מועיל ביטול ולא תנאי שהרי הוא נודר ונשבע ע"ד ביה"ד. כה"ח אות י"ט.

שהחיינו ^י.

הגה: אח"כ מתפללים ערבית. ונוהגים לומר כל נדרי בעוד היום ^ב, ואומרים אותו ג"פ ^ל, וכל פעם מגביה קולו יותר מבראשונה. ולא ישנה אדם ממנהגים ^מ.

או"ח סימן תרכד סעיף א

א. מתפללים תפלת ערבית ואומר הבדלה בחונן הדעת ^ז.

דף ג:

אח"ע סימן ב סעיף ב

עין משפט ב.

ב. כל המשפחות בחזקת כשרות ומותר לישא מהם לכתחלה, ואעפ"כ אם ראית ב' משפחות שמתגרות זו בזו תמיד (או שני בני אדם שמתגרים זה בזה) (בפ"י יוחסין), או ראית משפחה שהיא בעלי מצה ומריבה תמיד, או ראית איש שהוא מרבה מריבה עם הכל ועז פנים ביותר,

י. וכל אחד יברך לעצמו בלחש, ויש הסומכין על ברכת הש"ץ שמכוון להוציאן ידי חובה.

ובכן איש חי כתב שהמנהג שזה שאוחז הס"ת ואומר כל נדרי הוא מברך שהחיינו וכל מקום ומנהגו, בן איש חי פ' וילך אות י"א.

כ. מטעם דאין מתירין נדרים בשבת ולא ביו"ט, כ"כ הב"ח אך הריב"ש בתשובה סי' שצ"ד צידד ללמד זכות על האומרים אותו בלילה דקיי"ל נדרים שהם לצורך היום מתירין אפי' בשבת ויו"ט.

ל. כדי לפרסם הדבר. כ"כ הסמ"ג. ואפי' שאדם עשה התרת נדרים בערב ר"ה וערב יוה"כ לא יסמוך ע"ז שלא לומר כל נדרי בליל יום הכיפור. כה"ח אות כ"ח.

מ. יש אומרים באהבה מקרא קודש ויש שאין אומרים אותו. כה"ח אות ל"א. ואם חל בשבת יש שאין אומרים "או"א אבותינו רצה נא במנוחתנו" דהוא יום תענית, כ"כ הלבוש, ויש שאומרים אותו וכן ראוי לנהוג לאומרו. כה"ח אות ל"ב.

נ. ואם חל במוצאי שבת ע"פ דברי האר"י ז"ל אומרים ויהי נועם, וכן ואתה קדוש. וע"פ הפשט יש שאין אומרים אותו כיון שבאותו שבוע יחול חג הסוכות. כה"ח אות ג'.

חוששין להם וראוי להתרחק מהם, שאלו סימני פסלות הם. וכן כל הפוסל אחרים תמיד, כגון שנותן שמץ במשפחות או ביחידים ואומר עליהם שהם ממזרים, חוששין לו שמא ממזר הוא. ואם אומר להם שהם עבדים, חוששים לו שמא עבד הוא, שכל הפוסל במומו פוסל. וכן מי שיש בו עזות פנים ואכזריות ושונא את הבריות ואינו גומל להם חסד, חוששים לו ביותר שמא גבעוני הוא.